

Jabronka Richárd

(Más)világi élet

*Fiatalok a diszkrimináció
ellen
novellapályázat*

Egy késő őszi estén történt. Az eső úgy zuhogott, mintha dézsából öntötték volna, éjféltajt az erdőmelléki vasútállomásra begördült az utolsó vonat. János, a szolgálattevő hosszú, fekete esőkabátban, kezében esernyővel sietett ki a peronra, hogy továbbengedje a járművet. Rutinként kezelte a tábla felmutatását, a sípolást, és minden egyéb feladatot, amiért ő volt felelős. Nagyon szerette a munkáját. Gyermekkori álma volt a vasút. A felettese egyszer megkérdezte tőle, tudja-e mi a különbség a vasúton dolgozó és a vasutas között. A kérdésre ő maga válaszolt. „A vasúton dolgozó ellátja a feladatát, és várja, hogy leteljen a munkaidő. A vasutasnak a szívében zakatol a vonat. János! Maga vasutas!” Ezekre a kedves szavakra a mai napig szívesen emlékszik vissza a mogorva természetű főnöktől. A mindentől félreeső erőmelléki állomáson általában nyugalmasan teltek a napjai, de ezen az estén a sors keze nem várt fordulatot hozott.

A forgalmi irodát a kandalló melege járta át. Meghitt, családias hangulat jellemezte János második otthonát. Makulátlan rend uralkodott a helyiségben. A férfi esőkabátját a fogasra akasztotta, esernyőjét a tartóba helyezte, és kényelmesen elhelyezkedett az asztal mögötti fotelben. Aludni szándékozott, mivel reggelig nem volt már feladata a rendkívüli helyzeteket leszámítva. Már majdnem elbóbiskolt, amikor a szeme sarkából megpillantott egy alakot az ablakon keresztül, aki a peronon állt kapucnis felsőben. Nem látta az arcát, de sejtette, hogy bajban van, mert éjfélhez közeledvén van jobb dolga is az embernek, mint az esőben álldogálni. Levonva ezt a következtetést, János felöltötte esőkabátját, felhúzta esernyőét, és kiment a peronra. A csuklyás alak, amint megpillantotta a férfit, elindult az ellenkező irányba.

– Hé! Álljon meg! – kiáltott János. Az idegen hátrapillantott. A halvány lámpafényben egy fiatal fiúarc rajzolódott ki a csuklya alatt.

– Van hol aludnod? – tette fel a kérdést a férfi.

– Nincs. – felelte a fiú bizonytalanul.

– Itt nem maradhatsz. Így is megáztál. Gyere be a forgalmi irodába! Ott megszáritkozhatasz.

– Igazán nem akarom zavarni.

– Ne kérsd magad! Nyomás befelé! Tüdőgyulladást fogsz kapni.

A fiú követte Jánost az irodába. A férfi felakasztotta kabátját, jelzett a jövevénynek, hogy ő is tegye ezt, majd a kandallóhoz ment. Kinyitotta ajtaját, megpiszkálta a parazsat, fát tett a tűre. A fiú mindeközben tétlenül állt az iroda közepén.

– Teszek fel teavizet. Amíg megfő, te szépen elmeséled, hogy mi szél hozott téged éjnek évadján Erdőmellékre. Elképzelésem nincs, hogy mennyi mindenem mehetett keresztül. Hogy hívnak? Rémültnek tűnsz. Szökésben vagy? A szüleid tudják, hogy merre jársz? Hány éves vagy?

János különös szimpátiát érzett a fiú iránt. Úgy viselkedett vele, mintha a saját fia lenne. Holott nem tudott róla semmit.

– Áron vagyok. Tizenhét éves. A szüeim semmit sem tudnak. Talán azt sem, hogy létezem.

– Ezt hogy érted?

– Azt hiszik, hogy nincs semmi gondom. Lehordanak, ha furcsán viselkedem. Nem ismerik a másik világot, amiben élek. Azt sem tudják, hogy ki vagyok valójában. Így nem érthetik a problémáim. De jobb is így.

– Teljesen elvesztettem a fonalat. Milyen másik életről beszélsz?

– Már így is túl sokat beszéltem. Nem szeretném a problémáimmal untatni.

– Nem ismersz, én sem téged. Könnyíthetnél magadon azzal, hogy megbízol bennem, és elmondasz mindent.

– Talán igaza van.

– Na, látod. Szóval, hogy is kerültél ide?

– Legjobb lesz, ha az elejéről kezdem. Remélem, van ideje.

– Reggelig ráérünk.

– Minden azzal az átkozott bulival kezdődött... A gimnáziumban minden évben három rendezvényt szervez a végzős évfolyam. Az őszi bulira már év eleje óta készült az osztályom. Minden osztályfőnöki órát rááldoztunk, hogy a lehető legjobban sikerüljön. A kudarc szégyenként érte volna az osztályt és az osztályfőnököt is, ezért minden apró részre ügyeltünk. Az én feladataim a reklámra összpontosultak. Felvettem a kapcsolatot más iskolákkal, rádiós szignált készítettem, a plakátokat is megterveztem. Egyszóval a magam részéről mindent beleadtam. Az osztályfőnököm büszke is volt rám, és a többiek is megköszönték. Minden simán ment addig, amíg el nem jött a buli. – Áron szünetet tartott a monológjában. Szégyenérzete támadt. János továbbra is feszülten figyelt. A fiú látta az arckifejezésén, hogy nincs mitől tartania, ezért folytatta a történetét.

– Én a ruhatárban tevékenykedtem. Szedtem a pénzt, bilétáztam a kabátokat. Sokan fordultak meg körülöttem. Nem is figyeltem különösen az arcokra addig, amíg meg nem láttam őt... Fogalmam sincs, hogy mi jött rám akkor. Egy belső, szorító érzés. Elöntötte a testem, forróság járt át, és alig kaptam levegőt. A szemem megbabonáztak. Soha nem láttam

még ehhez fogható szempárt. Elpirultam, és szerintem észrevette. Megpróbáltam elfojtani az érzést, és hátravettem a kabátját. Mennyei illatot éreztem. Nagyokat szippantottam a ruhadarabból. Nem akartam elengedni. A józan ész már nem parancsolt. Kifutottam a ruhatárból, megkerestem az osztálytársam, és megkértem, hogy váltson le. Ezután elindultam, hogy megkeressem őt. Először a földszinten bolyongtam. Alaposan átkutattam minden négyzetmétert. Közben az járt az eszemben, hogy nem vagyok normális. Egy fiú után futkosok, és magam sem tudom, hogy miért.

– Szóval fiú volt az illető... – kérdezte János nyugodt, természetes hangon. Törekedett rá, hogy Áron megbízzon benne, győződjön meg róla, hogy megértő fülekre talált. Rövid habozás után a fiú továbbmesélt.

– Igen. Akkor döbbsentem rá, hogy a saját nememhez vonzódok. Voltak jelei, nem tagadom. Kerültem a sportokat, főleg lányokkal barátkoztam, különcként viselkedtem óvodáskorom óta. A környezetemben betudták annak, hogy művészlélek vagyok, és a buli estéjéig én is így gondoltam. De akkor nem gondoltam bele a következményekbe. Egy dolog érdekelt: megismerni a fiút. Végül megtaláltam, de nem mehettem oda hozzá csak úgy, ezért kitaláltam egy ürügyet. Bemutatkoztam neki, mint az iskolaújság egyik szerkesztője. Mondtam, hogy szűrőpróbaszerűen véleményeket gyűjtök a külsősöktől a buliról. Furán nézett rám, de végül belement. Behívtam a tanterembe, hogy ott nyugodtan tudjunk beszélgetni. Elővettem egy papírt és egy tollat, majd írni kezdtem, amit mond. Ez idő alatt nem volt merszem ránézni. Amikor a végére értünk, és ki akart menni, hirtelen erőt vettem magamon, és megfogtam a kezét, visszarántottam, és megcsókoltam. Ekkor egy nagy ütést éreztem a szemem alatt. A földön találtam magam, és még annyit hallottam az ajtó becsapódása előtt, hogy „Te hülye buzi!”. Elsötétült előttem minden. Fogalmam sem volt, hogy mit érzek. Fájdalmat, gyűlöletet, félelmet? Talán mindegyikből volt bennem egy kicsi. Nem mertem kimozdulni a teremből. Ott ültem órákon keresztül. Csak akkor mentem ki, amikor a zene már elhallgatott. A többiek takarítottak. Láttam az arcukon, hogy tudják. Voltak, akik sugdolóztak, és rajtam nevettek. A legtöbbjük feltűnően kerülte a társaságom. A szégyentől majd elsüllyedtem. Nem bírtam tovább ott maradni. Kiszaladtam az épületből, és hazajöttem. Hétfőn betegséget színleltem. Nem volt merszem bemenni a suliba. Minden porcikám reszketett a félelemtől. A redőnyt lehúztam, és a sötét szobában feküdtem egész nap. Délután csengettek, és váratlan látogatóim érkeztek. Ági és Lilla álltak az ajtó előtt. Mindketten osztálytársaim, de nem voltunk baráti viszonyban. Nagyon meglepődtem rajtuk, de örültem is neki, hogy valakinek eszébe jutottam. Beinvitáltam őket a szobámba.

– Tudod, miért vagyunk itt? – kérdezte Ági.

– Ami azt illeti, fogalmam sincs – válaszoltam.

– Kellemesen csalódtunk benned. Nem gondoltuk volna, hogy ennyire bátor vagy – vágott közbe Lilla.

– Miért volnék bátor? – kérdeztem.

– Nem mindenki vállalja fel a másságát csak úgy – válaszolt Ági mosolyogva.

– Sokan beszélnek rólam? – kérdeztem félve.

– Az egész osztály rajtad csámcsog. A többség elég rosszul fogadja, de állnod kell a sarat! Előbb-utóbb el fogják felejtetni – biztatott Ági.

Akkor nekem úgy tűnt, szereztem magamnak két támogatót. Őszinte voltam, még ha önkéntelenül is, ezért ők megnyíltak nekem. Tudtam, hogy a többség sokkal negatívabban viszonyul majd hozzám, de mégis erősebbnek éreztem magam úgy, hogy nem vagyok egyedül. Másnap elkezdődött a küzdelem, ami végigkísérte a további napjaimat. Reggelente azzal fogadtak a fiúk, hogy feminin mozdulatokkal parodizáltak, telefirkálták a padom férfi nemi szervekkel, órán cukkoltak, ha valamire tudtam a megoldást. A testnevelésórától rettegetem a legjobban. Ilyenkor társaim kizárták az öltözőből, mondván, hogy ne méregessem őket. Így a folyosón kellett öltöznöm. Minderről sem a tanárok, és a szüleim nem tudtak semmit. A jegyeim romlottak a kedélyállapotommal együtt. Depressziós lettem, és a megértés helyett csak provokálást kaptam. Otthon is mindig engem hibáztattak. A szüleim nem is gondoltak arra, hogy nem hiába változtam meg ennyire. Sokszor kedvem lett volna kitálatni nekik, de féltem, ha ezt teszem, az csak súlyosbít a helyzeten. Ágin és Lillán kívül nem volt más barátom. Egyedül ők álltak velem szóba.

Akit pedig a legjobban gyűlöltem: Attila. Már otthon készültem arra, hogy másnap milyen módon fog kikészíteni. A többiek itták a szavait, és benne voltak minden „jóban”, amit Attila talált ki. Ma reggel történt, hogy megelégettem a folytonos beszólogatásait. Bementem az osztályba, és egy különösen bántó megjegyzéssel fogadott. „Apád seggbe szokott rakni, mi? Ezért vagy ilyen buzeráns.” Ekkor elöntött a düh, és hirtelen megütöttem. Úgy találtam el, hogy rögvest kifeküdt. Az orra vérezni kezdett, és a tanár épp bejött. Természetesen én voltam a hibás. Kaptam egy igazgatói intőt, és a szüleim otthon elhordtak mindennek. Katonai iskolával fenyegetőztek. Este kimásztam az ablakon, felültem az első vonatra, és a kalauz itt szállított le, mert nem volt jegyem.

– Szép kis történet! – szólt János némi gondolkodás után. Ügyelt arra, hogy ne mondjon semmi elhamarkodottat, amit esetleg félreérthet a fiú. Húzni akarta az időt, ezért felállt a fotelból, elővett két csészét, és mindegyikbe öntött forró vizet, és belehelyezett egy-egy tea

filtrert. Eszébe jutott az ő gyermekkor. Sok testvér egy szobában, pokoli szegénység. Sosem kapta meg, amire vágyott. Annak is örült, ha száraz kenyér került az asztalra.

Mindezt elviselte volna, de ócska ruhái miatt társai folyton csúfolták. Minden játékból bojkottáltak, és nem akart senki barátkozni vele.

– Részben átérzem a helyzeted. Tudom, mi az a kirekesztés. Én ugyan más okból játszottam a fekete bárány szerepét, de a problémáim nagyjából megegyeztek a tieiddel. Egyetlen barátom volt, aki az én malmomra hajtotta a vizet. Ez pedig az idő... Évek múltán a saját lábamra álltam, külön életet éltem olyan emberek között, akiket kedvelek, és nem kényszerből olyanokkal, akikkel össze vagyok zárva – János nagy levegőt vett, Áron szemébe nézett, és folytatta mondanivalóját:

– Elfutottál a gondok elől. Maximálisan megértelek, de ez csak ideiglenes megoldás, és csak súlyosbít a helyzeteden. Fogadd meg a tanácsom, és merj szólani! Mondd el a szüleidnek, és a tanáraidnak, hogy ki is vagy valójában! Ismerjék meg ők is a helyzeted, és hidd el, támogatni fognak. Ez az egyetlen menekülési útvonalad. Ennél rosszabb már úgysem lesz – János az asztalához ment, és kivette a pénztárcáját a fiókból.

– Adok neked pénzt a hazaútra. Első dolgod legyen, hogy kitalalsz a szülőknek! Meglásd fiam, jobb életed lesz.

– Remélem, hogy igaza van, Jelenleg tényleg nincs más lehetőségem. Megfogadom a tanácsát.

– Ennek őszintén örülök. Most pedig megágyazok neked a kandalló mellett. Messze van még a reggel. Addig aludd ki magad! Úgy látom, rád fér.

János kihúzta a rekamiét, ráterített egy plédet, és átadta a helyet Áronnak. A fiú lehajtotta a fejét, és egyből elnyomta az álom. János egész éjjel ébren volt, és nézte az alvó idegent. Magára ismert benne...